

**Sabiedrības ar ierobežotu atbildību
"Valsts aizsardzības korporācija"
valsts kapitāla daļu turētāja gaidu vēstule**

Ar šo vēstuli Aizsardzības ministrija, kā SIA "Valsts aizsardzības korporācija" valsts kapitāla daļu turētājs, izsaka gaidas attiecībā uz SIA "Valsts aizsardzības korporācija" (turpmāk – Korporācija) darbības virzieniem, prioritātēm un sasniedzamajiem mērķiem vidēja termiņa darbības stratēģijas periodam no 2024. gada līdz 2028. gadam.

Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis	Ministru kabinets 2024. gada 16. jūlijā izdeva rīkojumu Nr. 601 "Grozījumi Ministru kabineta 2023. gada 23. novembra rīkojumā Nr. 799 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Valsts aizsardzības korporācija" dibināšanu" (turpmāk – Rīkojums), ar kuru tika papildināts Korporācijas vispārējais stratēģiskais mērķis: "Kapitālsabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis ir ieguldījumu pārvaldīšana valsts aizsardzības industrijā un ar militāro preču ražošanas attīstību saistīto procesu koordinēšana, nodrošinot ražotnes izveidi un ražošanu, kā arī veicinot valsts aizsardzības industrijas attīstību un tās piegādes ķēžu darbības nepārtrauktību." Korporācija darbība cieši saistīta ar Saeimas 2023. gada 5. oktobrī apstiprināto Valsts aizsardzības koncepciju un tajā aizsardzības industrijai noteiktiem uzdevumiem valsts aizsardzībā. Korporācija kļūs par neatņemamu Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk – NBS) miera un kara laika apgādes sistēmas sastāvdaļu, un savā darbībā tai jāplāno darbības nepārtrauktība kara laikam. Ņemot vērā vispārējo ģeopolitisko situāciju, Korporācija tiek veidota, lai nodrošinātu piegāžu drošības stiprināšanu NBS nodrošināšanai ar kara laika nodrošinājumā un apgādē kritiskajām apgādes klasēm, jo īpaši tādām kā munīcijas un tās sastāvdaļu, kritiskā bruņojuma un citu militāra ekipējuma ražošanā un apkopē. Korporācija, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbībā, iesaistās tikai militāru un divējāda pielietojuma preču ražošanā un pakalpojumu nodrošināšanā. Korporācijas stratēģiskais mērķis ir arī veicināt militārās industrijas ekosistēmas attīstību, kas tiek nodrošināta caur kopuzņēmumu dibināšanu ar Latvijas komersantiem, kas ir izstrādājuši NBS vajadzībām atbilstošus militāras vai divējādas nozīmes preces, bet kam pašiem trūkst pietiekoši resursu to masveida ražošanai, kā arī dažādu Latvijas komersantu ražotu komponentu integrāciju produktā un to ražošanu. NBS identificētas nepieciešamības gadījumā Korporācijai ir jāspēj, piesaistot pētniekus un komersantus atbilstoši to specializācijas laukam, veidot konkrēta produkta lietišķās pētniecības projektus, lai nodrošinātu NBS nepieciešamo risinājumu, kas nav pieejams
---	--

	tirgū un veicinātu šā produkta izstrādi atbilstoši piegādes drošības vajadzībām. Darbības uzsākšana, attīstīšana, kā arī pasūtījumu nodrošināšana primāri notiek to jomu apgādei, kas kritiski nepieciešamas NBS vajadzībām. Komercedarbība uz ārējiem tirgiem un pasūtījumiem ir pieļaujama un vēlama, bet tikai pēc primāro NBS vajadzību nodrošināšanas. Šo mērķu īstenošanai Korporācijai jāveic analīze, jāizstrādā biznesa plāni, jādibina kopuzņēmumi ar ārvalstu un Latvijas komersantiem konkrētu preču ražošanai vai pakalpojumu nodrošināšanai. Korporācija atbild par ekonomisko pamatotību šiem projektiem un valsts stratēģisko interešu nodrošināšanu jaunizveidotajos uzņēmumos, kā arī par Korporācijas stratēģisko mērķu izpildi, ievērojot šajā gaidāmo vēstulē izvirzītos finanšu un ne-finanšu mērķus. Korporācija tiek veidota kā holdinga tipa sabiedrība, kas nodrošina ražošanu, ražotnes izveidi, kā arī sasniedz mērķus ar kopsabiedrību dibināšanu vai esošu kapitāla daļu iegādi. Korporācija neizvērš darbību jomās, kur jau ir eksistējoši tirgus dalībnieki, kas jau nodrošina vai ir spējīgi nodrošināt NBS vajadzību. Ja tiek identificēta problemātika un nepilnības eksistējošu tirgus dalībnieku spējā veiksmīgi nodrošināt NBS vajadzības, Korporācija, veicot ekonomisko pamatojumu un tirgus nepilnības izvērtējumu, var apsvērt iespējas dibināt kopsabiedrību vai iegādāties eksistējošu tirgus dalībnieku kapitāldaļas ar mērķi stiprināt konkrēto ražošanas aktivitāti, tādējādi salāgojot to ar NBS vajadzībām. Ņemot vērā, ka Korporācijas darbība būs saistīta ar ierobežotas pieejamības vai klasificētu informāciju, tai savā darbībā jānodrošina attiecīgs darbības režīms, t.sk. pielaišanas valsts noslēpumam personālam, telpu un darbības drošība atbilstoši klasificētās informācijas normatīvajam regulējumam, tajā skaitā Aizsardzības ministrijas noteikumiem, vadlīnijām, kā arī Korporācijas sertificēšana atbilstoši Nacionālās drošības likumam, Stratēģiskas nozīmes preču aprites likumam, Ieroču aprites likumam, kā arī Ministru kabineta noteiktajai kārtībai, kādā izsniedz vai atsaka izsniegt stratēģiskas nozīmes preču licences un citus ar stratēģiskas nozīmes preču apriti saistītos dokumentus. Korporācijai savā darbībā jāievēro arī Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums, Aizsardzības industrijas likums un Komerclikums.
Sabiedrības padome	Pašreiz Korporācijai nav plānota padomes izveidošana. Valdes darbība plānota viena valdes locekļa sastāvā.
Sabiedrības pamatdarbības veidi	Korporācijas pamatdarbības veidi: 1. Analizēt esošos iztrūkumus NBS apgādē un NATO valstu tirgū, piedāvāt risinājumus, lai nostiprinātu piegāžu drošību un NBS apgādi primāri ar kara laikam kritiskām apgādes klasēm. Šiem mērķiem gatavot biznesa plānus un efektīvākos risinājumus.

	2. Veidot un tālāk pārvaldīt kopuzņēmumus ar ārvalstu un Latvijas komersantiem piegāžu drošības nostiprināšanai un Latvijas militārās industrijas attīstības un neatkarības veicināšanai. 3. Veidot un tālāk pārvaldīt uzņēmumus, kas integrē Latvijā ražotās sastāvdaļas un izejvielas, militāru preču ražošanā. 4. Veidot spēju un īstenot pētniecības un attīstības projektus NBS vajadzību nodrošināšanai. 5. Veidot spēju un īstenot klasificētus projektus.
Sabiedrības klasifikācija (komerciāla, no valsts atkarīga ar komerciālu darbību vai nekomerciāla)	Korporācija ir iedalāma kā valsts atkarīga komerciālā sabiedrība. Lai arī darbības uzsākšanai un sākotnējo investīciju veikšanai Korporācija piesaistīs līdzekļus no Aizsardzības ministrijas ar pamatkapitāla palielināšanu, tās darbība jāīsteno tādā veidā, lai tālākie ieguldījumi konkrētu produktu attīstībā būtu ekonomiski pamatoti un lai nestu peļņu, kas nodrošinātu pietiekamu apjomu ar reinvestīcijām un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, lai izpildītu mērķu izpildi pašpietiekamā veidā. Ilgtermiņā Korporācija netiek paredzēta atkarība no Aizsardzības ministrijas, ja vien tas nebūs nepieciešams Aizsardzības ministrijai nozīmīga projekta īstenošanai. Atbilstoši Korporācijas vispārējam stratēģiskajam mērķim Korporācijas primārais klients būs Aizsardzības ministrija un NBS. Vienlaicīgi iespējamie pasūtījumi tiks balstīti uz tirgus izpētēm, kā arī izmaksu salīdzinājumu tirgū, veidojot ražošanu Latvijā ar piegāžu drošības elementiem. Piegāžu drošības elements nākotnes projektos ir vērtējams atsevišķi katrā gadījumā, un tā ietekme lielā mērā ir balstīta uz preces kritiskā patēriņa un nepieciešamības NBS kara laika operacionālo vajadzību nodrošināšanai.
Sabiedrības attīstības vai brieduma līmenis (jaunizveidota, attīstības fāzē, brieduma fāzē vai norieta fāzē ar samazināšanas reorganizāciju vai likvidāciju)	Korporācija ir jaunizveidota sabiedrība, kur daudzas no tās darbības jomām tiks īstenotas pirmo reizi Latvijā. Tiek paredzēts, ka šīs gaidu vēstules perioda ietvaros Korporācija pāriet attīstības fāzē, veicot pirmās investīcijas, piesaistot darbiniekus un uzsākot ražošanu.
Sabiedrības sagaidāmā attīstība – finanšu mērķi, lielle investīciju projekti, darbība vietējā un starptautiskos tirgos	Dalībnieks nosaka šādus būtiskākos sasniedzamos rādītājus šīs gaidu vēstules periodā: 1. Korporācija iesaistīties kopīgā projektā ar ārvalstu munīcijas ražotājiem par artilērijas munīcijas komponentu komplektēšanas rūpnīcas izveidi Latvijā ne vēlāk kā 2027. gadā. Šī mērķa sasniegšanai var tikt veidots kopuzņēmums, kur vēlami Korporācijai kontrolēt 51%. 2. Izvērtēt un sagatavot biznesa plānu citu munīcijas komponentu ražotnes izveidei un, ja ir pietiekošs ekonomiskais pamatojums, uzsākt darbības, kas saistās ar tādas rūpnīcas izbūvi. 3. Veikt analīzi par citu kritisko munīcijas un apgādes klašu ražošanas iespējām Latvijā, nodrošinot piegādes drošību.

	4. Izveidot vismaz vienu sadarbību ar Latvijas komersantiem par izstrādāta produkta kopīgu attīstīšanu un ražošanu. 5. Uzsākt vismaz vienu pētniecības un attīstības projektu, piesaistot Latvijas pētniekus un komersantus. 6. Pamatojoties uz šiem mērķiem, izstrādāt Korporācijas vidējā termiņa darbības stratēģiju 2025. – 2028. gadam.
Dalībnieka finanšu gaidas (darbība ar peļņu vai budžeta ietvaros, kapitāla atdeve, dividenžu līmenis, jaunu finanšu instrumentu (piemēram, akcijas, obligācijas) izmantošana investīciju projektu finansēšanai, kapitāla struktūra)	Korporācijas darbības rezultāts plānojams, veicinot kapitālsabiedrības darbības ilgtermiņa vērtības pieaugumu, vienlaikus nodrošinot stratēģisko mērķi izpildi. Dividenžu politika Ņemot vērā Korporācijas attīstības fāzi un intensīvo investīcijas periodu, kas saistās ar artilērijas munīcijas komponentu komplektēšanas rūpnīcas izveidi Latvijā un iespējamām investīcijām jaunu kopuzņēmumu vai eksistējošu kapitāldaļu iegādi, kā arī faktu, ka Korporācijai šo investīciju segšanai tiek paredzēts pamatkapitāla palielinājums, tad šīs gaidu vēstules periodā Korporācijai netiek paredzētas dividenžu izmaksas. Kapitāla struktūra Ņemot vērā Korporācijas attīstības fāzi un intensīvo investīciju periodu, šīs gaidu vēstules ietvaros netiek paredzēta optimālas kapitāla struktūras iegūšana, kas ir skaidrojama ar atkarību no pamatkapitāla palielināšanas un nepietiekošus apstākļus (piemēram, ražošanas pilnu jaudu neesamība), lai Korporācija spētu piesaistīt aizņemto kapitālu uz labvēlīgiem nosacījumiem, būtiski nepalielinot finanšu risku. Finansēšanas instrumenti Investīciju projektu finansēšana veicama no valsts budžeta, Eiropas Savienības finanšu instrumentiem, paša komersanta gūtās peļņas, no aizņemtā kapitāla, katrā konkrētā gadījumā izvērtējot atbilstošāko finansēšanas veidu, t.sk. arī no iespējamajiem finanšu un drošības riskiem, galalietotāju interesēm, un atbildīgas fiskālās politikas nosacījumu ievērošanas. Papildus saskaņā ar Ministru kabineta 2022. gada 15. septembra rīkojuma Nr. 618 "Par publisku personu kapitālsabiedrību un publisku personu kapitāla daļu pārvaldības politikas nepieciešamajām izmaiņām" 5. punktā noteiktajam kapitālsabiedrībai jānodrošina, ka: - pirms tādu valsts kapitālsabiedrības investīciju projektu finansēšanas jautājumu izskatīšanas Ministru kabinetā, kas atbilst Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 26. panta sestajā daļā norādītajai robežvērtībai – 15 % no kapitālsabiedrības aktīvu apjoma un nav paredzēts vidēja termiņa darbības stratēģijā, tiek sagatavots izvērtējums par alternatīvu finanšu instrumentu piesaisti un to ekonomisko analīzi, t.sk. obligāciju emisijas potenciālu; - sagatavojot izskatīšanai jautājumus par finansējuma piesaisti inovatīvu risinājumu projektiem, izvērtēt meitas sabiedrību dibināšanas potenciālu, piesaistot arī privāto kapitālu.

Stratēģiskie nefinanšu mērķi	Attiecībā uz Korporācijas nākotnes attīstības virzienu, ilgtspējīgi un efektīvi valsts drošības interesēs jānodrošina piegāžu drošība un aizsardzības industrijas ekosistēmas pilnveidošana. Korporācija šīs gaidu vēstules periodā tiek noteikti šādi nefinanšu mērķi: 1. Izveidot sabiedrību un tās pārvaldības sistēmu atbilstoši labas korporatīvas pārvaldības principiem. 2. Ieviest efektīvas piegādes ķēdes drošības prasības, veidojot sadarbību ar Latvijas un ārvalstu uzņēmumiem. 3. Ieviest iekšējās kontroles sistēmas par valsts ieguldījuma aizsardzību un saimniecisku izlietojumu, jo īpaši, lai nodrošinātu korupcijas, interešu konflikta un politiskās ietekmes riska novēršanu Korporācijas darbībā. 4. Nodrošināt visu nepieciešamo drošības prasību īstenošanu gan pašas sabiedrības, gan tās meitas sabiedrībās. 5. Līdz 2027. gadam nodrošināt vismaz vienas ražotnes izveidi. 6. Veikt analīzi un izvērtēt ekonomisko pamatojumu vairāku kritisko komponentu un materiāltehnisko līdzekļu ražošanai, bet līdz 2027. gadam uzsākt īstenot vismaz vienu projektu. 7. Iesaistīties kopprojektos ar vietējiem aizsardzības industrijas komercuzņēmumiem, lai līdz 2027. gadam uzsāktu vismaz vienu kopēju projektu NBS vajadzībām atbilstoša produkta ražošanai. 8. Līdz 2027. gadam uzsākt vismaz vienu kopēju pētniecības un attīstības projektu, piesaistot Latvijas zinātniekus un uzņēmumus.
Citi no nozaru politikas dokumentiem uz kapitālsabiedrību attiecināmie horizontālo politiku mērķi (vides, ilgtspējas, korporatīvās pārvaldības, sociālās atbildības, pētniecības un attīstības u.tml.)	Ilgtpēja un inovācijas Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 16. novembra sēdes protokola Nr. 75 39. § "Informatīvais ziņojums "Par inovāciju veicināšanu un pētniecības un attīstības mērķu noteikšanu valsts kapitālsabiedrībās"" 8. punktu jānodrošina, ka kapitālsabiedrības stratēģijā ir iekļauti atbilstoši ar valsts nekustamos īpašumu pārvaldīšanu saistīto jautājumu pētniecības un attīstības vai inovatīvu risinājumu ieviešanas mērķi (paredzot ieguldījumu apjomus un sasniedzamos rādītājus). Papildus jāņem vērā Valsts aizsardzības koncepcijā noteiktais un NBS vajadzības. Šis process īstenojams kopīgi ar Aizsardzības ministriju un Nacionālās aizsardzības akadēmijas Aizsardzības un tehnoloģiju centru. Korporatīvā pārvaldība un sociālā atbildība Korporācijai savā darbībā jāievēro Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO / OECD) vadlīnijās ietvertie labas korporatīvās pārvaldības principi. Jāievēro un jānodrošina Korporācijas darbības atbilstība Korporatīvās pārvaldības kodeksam, Publiskas personas kapitāla daļu pārvaldības likumam un citiem normatīvajiem aktiem. Korporācijas vispārējās efektivitātes celšanai un procesu pilnveidošanai jāīsteno un jāiedzīvina "LEAN" (saimnieciskā domāšana) kultūra uzņēmumā.

	Tāpat jāīsteno atbildīga darba devēja politika, t.sk. nodrošinot visu drošības prasību ievērošanai attiecībā uz informācijas, infrastruktūras un produktu drošību. Informācijas publiskošana Korporācijai vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā jānodrošina Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktās informācijas publiskošana Aizsardzības ministrijas un Korporācijas tīmekļvietnē saskaņā ar minētajā likumā noteikto kārtību.
--	---

SIA "Valsts aizsardzības korporācija"
valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis –
Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs

Aivars Puriņš